

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი
საფეხური: საბაკალავრო

სილაბუსი

1	სასწავლო კურსის დასახელება	საველე ენათმეცნიერება და ენის კომპიუტერული დამუშავება Field Linguistics and Computer Processing of Language
2	სასწავლო კურსის ხანგრძლივობა	ერთი სემესტრი
3	კრედიტების რაოდენობა	6 კრედიტი
4	საათების განაწილება	საკონტაქტო - 32 საათი: <ul style="list-style-type: none"> • ლექცია - 13 სთ. • სემინარი - 13 სთ. • შუალედური შეფასება - 4 სთ. • დასკვნითი შეფასება - 2 სთ. დამოუკიდებელი სამუშაო - 118 სთ.
5	ლექტორი	ირინა ლობჯანიძე, დოქტორი, პროფესორი. ტელ: (+995) 32 357419; (+995) 577 482804 ელ-ფოსტა: irina_lobzhanidze@iliauni.edu.ge სტუდენტებისთვის ინდივიდუალური საკონსულტაციო საათების ჩანიშვნა შესაძლებელია წინასწარ, ლექტორთან შეთანხმებით.
6	სასწავლო კურსზე დაშვების წინაპირობები	
7	სწავლების მეთოდები	სწავლება-სწავლის მეთოდები: ლექცია, პრაქტიკული მუშაობა, ელექტრონული სწავლება სწავლება-სწავლის მეთოდებით გათვალისწინებული აქტივობები: თანამშრომლობითი სწავლა, გონებრივი იერიში, შემთხვევის ანალიზი, მასალის დამოუკიდებლად მოძიება-დამუშავება, ტექსტების და სხვა მასალის კომენტირება, მათი ინტერპრეტაცია და/ან ანალიზი, საველე მუშაობა, შესაბამისი ციფრული ინსტრუმენტებისა და ენის კორპუსების გამოყენება, აუდიო-ვიდეო მასალების გამოყენება
8	სასწავლო კურსის მიზანი	კურსის მიზანია სტუდენტს მისცეს ფართო ცოდნა: საველე ენათმეცნიერების ფარგლებში ენობრივი მასალის აღწერის, შერჩევისა და მიმოხილვის შესახებ; აჩვენოს ენობრივი მასალის დოკუმენტირების შესაძლებლობები კომპიუტერული ტექნოლოგიების გამოყენებით; განავითაროს საველე მეთოდოლოგიის შერჩევისა და გამოყენების უნარები.
10	სწავლის შედეგები და კომპეტენციები (დარგობრივი და ზოგადი)	დარგობრივი კომპეტენცია: სტუდენტი <ul style="list-style-type: none"> • ავლენს ენობრივი მასალის შერჩევისა და ფონეტიკური, მორფოლოგიური და სინტაქსური აღწერის ფართო ცოდნას საველე ენათმეცნიერების ფარგლებში; • აჩვენებს ენობრივი მასალის დოკუმენტირების უნარებს კომპიუტერული ტექნოლოგიების გამოყენებით; • განსაზღვრავს და პრაქტიკულად იყენებს შეგროვება-დამუშავების საველე მეთოდოლოგიას.

		<p>ზოგადი კომპეტენცია: სტუდენტი</p> <ul style="list-style-type: none"> • ამჟღავნებს ლინგვისტური ამოცანების გადაჭრისას ინდივიდუალურად და/ან ჯგუფში მუშაობის უნარს; • მოქმედებს თანამშრომლობის ძირითადი პრინციპების, აკადემიური კეთილსინდისიერების ნორმების დაცვით; • მიზნობრივად სარგებლობს საბიბლიოთეკო და ელექტრონული რესურსებით.
9	ძირითადი თემები	<p>თეორიული საკითხები</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. შესავალი საველე ენათმეცნიერებაში; 2. ტექნოლოგიური უზრუნველყოფა და საველე ენათმეცნიერება; 3. ენობრივი მონაცემების დამუშავება; 4. მონაცემთა ორგანიზება და არქივაცია; 5. ფონეტიკური და ფონოლოგიური მონაცემები; 6. ენობრივი მონაცემების დამუშავება მორფოლოგიური და სინტაქსური სტრუქტურებიდან გამომდინარე; 7. ლექსიკური და სემანტიკური მონაცემები; 8. დისკურსი და პრაგმატიკა; 9. საველე მუშაობის შედეგი. <p>პრაქტიკული საკითხები</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ფონეტიკური მასალის დამუშავება: საერთაშორისო ფონეტიკური ანბანი IPA help Praat 2. ტექსტური მონაცემების ანალიზი: AntConc 3.2.1; ქართული ენის კორპუსები 3. ენობრივი მონაცემების დამუშავება მორფოლოგიური და სინტაქსური სტრუქტურებიდან გამომდინარე ლაიპციგის გლოსირების წესები ToolBox Syntax Tree Editor Hot Potatoes (დამატებითი მასალა)
11	შეფასების წესი	<p>შეფასება 100-ქულიანი სისტემით მიმდინარეობს. ქულები გადანაწილდება და განისაზღვრება ამგვარად:</p> <p>შეფასების სისტემა:</p> <p>(A) ფრიადი - შეფასების 91-100 ქულა;</p> <p>(B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;</p> <p>(C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;</p> <p>(D) დამაკმაყოფილებელი -მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;</p> <p>(E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა;</p> <p>(FX) ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;</p> <p>(F) ჩაიჭრა- მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა ან ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.</p>

შეფასების კომპონენტები:

შეფასების ფორმა	შეფასების კომპონენტი	შეფასების ქულა	მინიმალური ზღვარი
შუალედური შეფასება	საშინაო დავალება	10	2
	სემინარზე აქტიურობა და დავალება	20	5
	კოლოკვიუმი 1	20	7
	კოლოკვიუმი 2	20	7
დასკვნითი შეფასება	კოლოკვიუმი	30	11

შეფასების ძირითადი მეთოდები: აქტიურობა, კოლოკვიუმი.

დასკვნითი შეფასება არის შემაჯამებელი და მასზე გასვლა სავალდებულოა ყველა სტუდენტისთვის.

საშინაო დავალების შეფასება მოიცავს ორ კომპონენტს: საშინაო დავალებების შესრულების ხარისხსა და

სემინარზე პრაქტიკული დავალებების შესრულებისა და თეორიულ საკითხებზე მსჯელობის ხარისხს.

სემესტრის ბოლოს მიღებულ შედეგებზე დაყრდნობით ხდება პროცენტული მაჩვენებლის გამოყვანა 30 ქულის ფარგლებში. თითოეული კომპონენტის ფარგლებში მოქმედებს შეფასების შემდეგი კრიტერიუმები.

საშინაო დავალებების შესრულების ხარისხი:

10 ქულა – საშინაო დავალება შესრულებული იყო შეცდომების გარეშე და ხარისხიანად;

9 ქულა – საშინაო დავალება შესრულებული იყო ძალიან კარგად მცირე ცდომილებებით;

8 ქულა – საშინაო დავალება შესრულებული იყო მეტწილად კარგად ცდომილებებით;

7 ქულა – საშინაო დავალება შესრულებული იყო ნაწილობრივ კარგად დიდი ცდომილებებით;

6 ქულა – საშინაო დავალება შესრულებული იყო დამაკმაყოფილებლად, ნაშრომზე მუშაობისას სტუდენტი განიცდიდა სირთულეს;

5 ქულა – საშინაო დავალება ნაწილობრივ შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო შეცდომები;

4 ქულა – საშინაო დავალება მეტწილად შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო ბევრი შეცდომა;

3 ქულა – საშინაო დავალება შესრულებული იყო ცუდად, დაშვებული იყო ძალიან ბევრი შეცდომა;

2 ქულა – საშინაო დავალება შესრულებული იყო ძალიან ცუდად, თითქმის შეუძლებელი იყო ნაშრომის გასწორება;

1 ქულა – საშინაო დავალება თითქმის მთლიანად შეუსრულებელი იყო;

0 ქულა – შეუსრულებელი იყო გაცდენის გამო, გამოვლინდა მოტყუებისა ან სხვისი ნაშრომის მითვისების მცდელობა.

სემინარზე პრაქტიკული დავალებების შესრულებისა და თეორიულ საკითხებზე

	<p><i>მსჯელობის ხარისხი:</i></p> <p>19-20 ქულა – მომზადებული იყო სემინარისთვის: სემინარზე მიღებული პრაქტიკული დავალება შესრულებული ჰქონდა შეცდომების გარეშე და აქტიურად მონაწილეობდა წამოჭრილი საკითხების განხილვაში;</p> <p>17-18 ქულა – მომზადებული იყო სემინარისთვის: სემინარზე მიღებული პრაქტიკული დავალება შესრულებული ჰქონდა მცირე ცდომილებებით, მეტ-ნაკლებად აქტიურობდა წამოჭრილი საკითხების განხილვაში;</p> <p>15-16 ქულა – უმეტესად იყო მომზადებული სემინარისთვის: სასემინარო პრაქტიკული დავალება შესრულებული ჰქონდა მეტწილად კარგად, გამოირჩეოდა ნაკლები აქტიურობით პრობლემური საკითხების განხილვის დროს;</p> <p>13-14 ქულა – უმეტესად იყო მომზადებული სემინარისთვის: სასემინარო პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ნაწილობრივ კარგად, განიცდიდა სირთულეს წამოჭრილი საკითხების განხილვის პროცესში, მეტ-ნაკლებად იღებდა მონაწილეობას დისკუსიებსა და სხვა აქტივობებში;</p> <p>11-12 ქულა – განიცდიდა მნიშვნელოვან სირთულეს სასემინარო პრაქტიკული დავალების შესრულების დროს, მეტ-ნაკლებად მონაწილეობას იღებდა პრობლემური საკითხების განხილვაში;</p> <p>9-10 ქულა – უმეტესად მოუმზადებელი იყო სემინარისთვის: სასემინარო პრაქტიკული დავალება ნაწილობრივ შეუსრულებელი იყო, თუმცა იღებდა მეტ-ნაკლებ მონაწილეობას დისკუსიებსა და სხვა აქტივობებში;</p> <p>7-8 ქულა – სემინარისთვის იყო მოუმზადებელი: სასემინარო პრაქტიკული დავალება მეტწილად შეუსრულებელი იყო, თუმცა ცდილობდა მონაწილეობის მიღებას დისკუსიებსა და სხვა აქტივობებში;</p> <p>5-6 ქულა – სემინარისთვის უმეტესად მოუმზადებელი იყო: სასემინარო პრაქტიკული დავალება შესრულებელი იყო ცუდად, პასუხები სრულიად არაადეკვატური იყო, ძალზე იშვიათად მონაწილეობას იღებდა დისკუსიებსა და სხვა აქტივობებში;</p> <p>3-4 ქულა – სემინარისთვის იყო მოუმზადებელი: მინიმალურად ცდილობდა პრაქტიკული დავალების შესრულებას, თუმცა თითქმის არ იღებდა მონაწილეობას დისკუსიებსა და სხვა აქტივობებში;</p> <p>1-2 ქულა – სემინარისთვის იყო მოუმზადებელი, თითქმის არ იღებდა მონაწილეობას პრაქტიკული დავალების შესრულებაში, დისკუსიებსა და სხვა აქტივობებში;</p> <p>0 ქულა – არ ესწრებოდა სემინარს, პრაქტიკული დავალება შესრულებული არ ჰქონდა, მონაწილეობას დისკუსიებსა და სხვა აქტივობებში არ იღებდა და/ან გამოვლინდა მოტყუებისა ან სხვისი ნაშრომის მითვისების მცდელობა.</p> <p>პირველი კოლოქვიუმი მოიცავს 1 (ერთ) თეორიულ საკითხს და 2 (ორ) პრაქტიკულ დავალებას. <i>თეორიული საკითხი</i> ფასდება 2 (ორი) ქულით და მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:</p> <p>2 ქულა – პასუხი ვრცელი, დამაჯერებელი, სიღრმისეული, დასაბუთებული, ორიგინალური, საინტერესო და სრულყოფილია;</p> <p>1,5 ქულა – პასუხი საკმაოდ ვრცელი და დეტალურია, მაგრამ ზედაპირულია;</p> <p>1 ქულა – პასუხი შემოიფარგლება მშრალი ფაქტების ძალზე ზოგადი გადმოცემით, შეიცავს უზუსტობებს;</p> <p>0,5 ქულა – პასუხი ძალზე მოკლე, ზოგადი და არადამაჯერებელია;</p> <p>0 ქულა – პასუხი სრულიად მცდარია; პასუხი საერთოდ არ არის.</p> <p><i>პირველი პრაქტიკული დავალება</i> ეხება აუდიო ფაილების ტრანსკრიბირებას საერთაშორისო ფონეტიკური ანბანის გამოყენებით, ფასდება 8 (რვა) ქულით და მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:</p> <p>8 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო შეცდომების გარეშე და</p>
--	---

	<p>ხარისხიანად;</p> <p>7 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო მეტწილად კარგად თუმცა მცირე ცდომილებებით;</p> <p>6 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო დამაკმაყოფილებლად, დაშვებული იყო მცირე შეცდომები;</p> <p>5 ქულა – პრაქტიკული დავალება ნაწილობრივ შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო შეცდომები;</p> <p>4 ქულა – პრაქტიკული დავალება მეტწილად შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო ბევრი შეცდომა;</p> <p>3 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ცუდად, დაშვებული იყო ძალიან ბევრი შეცდომა;</p> <p>2 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ძალიან ცუდად, თითქმის შეუძლებელი იყო ნაშრომის გასწორება;</p> <p>1 ქულა – პრაქტიკული დავალება თითქმის მთლიანად შეუსრულებელი იყო;</p> <p>0 ქულა – შეუსრულებელი იყო გაცდენის გამო, გამოვლინდა მოტყუებისა ან სხვისი ნაშრომის მითვისების მცდელობა.</p> <p><i>მეორე პრაქტიკული დავალება ეხება აუდიო ფაილის სპექტრულ ანალიზს სპეციალური კომპიუტერული პროგრამის გამოყენებით, ფასდება 10 ქულით და მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:</i></p> <p>10 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო შეცდომების გარეშე და ხარისხიანად;</p> <p>9 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ძალიან კარგად მცირე ცდომილებებით;</p> <p>8 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო მეტწილად კარგად ცდომილებებით;</p> <p>7 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ნაწილობრივ კარგად დიდი ცდომილებებით;</p> <p>6 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო დამაკმაყოფილებლად, ნაშრომზე მუშაობისას სტუდენტი განიცდიდა სირთულეს;</p> <p>5 ქულა – პრაქტიკული დავალება ნაწილობრივ შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო შეცდომები;</p> <p>4 ქულა – პრაქტიკული დავალება მეტწილად შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო ბევრი შეცდომა;</p> <p>3 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ცუდად, დაშვებული იყო ძალიან ბევრი შეცდომა;</p> <p>2 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ძალიან ცუდად, თითქმის შეუძლებელი იყო ნაშრომის გასწორება;</p> <p>1 ქულა – პრაქტიკული დავალება თითქმის მთლიანად შეუსრულებელი იყო;</p> <p>0 ქულა – შეუსრულებელი იყო გაცდენის გამო, გამოვლინდა მოტყუებისა ან სხვისი ნაშრომის მითვისების მცდელობა.</p> <p>მეორე კოლოქვიუმი მოიცავს 1 (ერთ) თეორიულ საკითხს და 2 (ორ) პრაქტიკულ დავალებას. თეორიული საკითხი ფასდება 2 ქულით და მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:</p> <p>2 ქულა – პასუხი ვრცელი, დამაჯერებელი, სიღრმისეული, დასაბუთებული, ორიგინალური, საინტერესო და სრულყოფილია;</p> <p>1,5 ქულა – პასუხი საკმაოდ ვრცელი და დეტალურია, მაგრამ ზედაპირულია;</p> <p>1 ქულა – პასუხი შემოიფარგლება მშრალი ფაქტების ძალზე ზოგადი გადმოცემით; შეიცავს უზუსტობებს;</p> <p>0,5 ქულა – პასუხი ძალზე მოკლე, ზოგადი და არადამაჯერებელია;</p> <p>0 ქულა – პასუხი სრულიად მცდარია; პასუხი საერთოდ არ არის.</p>
--	--

პირველი პრაქტიკული დავალება ეხება წინასწარ შერჩეული ტექსტის გლოსირებას ლაიფციგის გლოსირების წესის მიხედვით სპეციალური პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენებით. ფასდება 10 (ათი) ქულით და მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

- 10 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო შეცდომების გარეშე და ხარისხიანად;
- 9 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ძალიან კარგად მცირე ცდომილებებით;
- 8 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო მეტწილად კარგად ცდომილებებით;
- 7 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ნაწილობრივ კარგად დიდი ცდომილებებით;
- 6 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო დამაკმაყოფილებლად, ნაშრომზე მუშაობისას სტუდენტი განიცდიდა სირთულეს;
- 5 ქულა – პრაქტიკული დავალება ნაწილობრივ შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო შეცდომები;
- 4 ქულა – პრაქტიკული დავალება მეტწილად შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო ბევრი შეცდომა;
- 3 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ცუდად, დაშვებული იყო ძალიან ბევრი შეცდომა;
- 2 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ძალიან ცუდად, თითქმის შეუძლებელი იყო ნაშრომის გასწორება;
- 1 ქულა – პრაქტიკული დავალება თითქმის მთლიანად შეუსრულებელი იყო;
- 0 ქულა – შეუსრულებელი იყო გაცდენის გამო, გამოვლინდა მოტყუებისა ან სხვისი ნაშრომის მითვისების მცდელობა.

მეორე პრაქტიკული დავალება გულისხმობს მარტივი კორპუსისა ან ლინგვისტური კითხვარის შექმნას სპეციალური პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენებით. ფასდება 8 (რვა) ქულით და მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

- 8 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო შეცდომების გარეშე და ხარისხიანად;
- 7 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო მეტწილად კარგად თუმცა მცირე ცდომილებებით;
- 6 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო დამაკმაყოფილებლად, დაშვებული იყო მცირე შეცდომები;
- 5 ქულა – პრაქტიკული დავალება ნაწილობრივ შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო შეცდომები;
- 4 ქულა – პრაქტიკული დავალება მეტწილად შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო ბევრი შეცდომა;
- 3 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ცუდად, დაშვებული იყო ძალიან ბევრი შეცდომა;
- 2 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ძალიან ცუდად, თითქმის შეუძლებელი იყო ნაშრომის გასწორება;
- 1 ქულა – პრაქტიკული დავალება თითქმის მთლიანად შეუსრულებელი იყო;
- 0 ქულა – შეუსრულებელი იყო გაცდენის გამო, გამოვლინდა მოტყუებისა ან სხვისი ნაშრომის მითვისების მცდელობა.

დასკვნითი შეფასება არის წერითი. შეფასება მოიცავს 2 (ორ) თეორიულ საკითხს და 2 (ორ) პრაქტიკულ დავალებას. როგორც თეორიული საკითხისა, ასევე პრაქტიკული დავალებების შინაარსის შერჩევა ხდება კურსის ფარგლებში გავლილი თემატიკის ფარგლებში.

თეორიული საკითხი 6 ქულით ფასდება და მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

6 ქულა - გაცემული პასუხი აქტუალურია, მიზნები და მოსალოდნელი პრაქტიკული ღირებულება მკაფიოდ და ლოგიკურად ჩამოყალიბებულია; განხილული საკითხი ლოგიკურადაა განმარტებული და დასაბუთებული; საკითხის განხილვისას ზუსტად და ამომწურავად არის გამოყენებული მასალის მოპოვებისა და დამუშავების მეთოდები. დასკვნები არის მკაფიოდ ჩამოყალიბებული და იძლევა თეორიული განზოგადებისა და პრაქტიკული რეალიზების საშუალებას;

5 ქულა - გაცემული პასუხი აქტუალურია, მიზნები და მოსალოდნელი პრაქტიკული ღირებულება ლოგიკურად ჩამოყალიბებულია, თუმცა აკლია სიცხადე და მხოლოდ ნაწილობრივ შეესაბამება სამუშაოს მოთხოვნებს; ცალკეული მეთოდი მიზნობრივად არის შერჩეული; მოსალოდნელი შედეგები ლოგიკურადაა განმარტებული, მაგრამ აკლია სიცხადე/დასაბუთება; საკითხის განხილვისას გაკეთებული დასკვნები მისაღებია, თუმცა მოიცავს უმნიშვნელო შეცდომებს;

4 ქულა - გაცემული პასუხის მიზნები და მოსალოდნელი პრაქტიკული ღირებულება ფორმულირებულია, მაგრამ ბოლომდე ჩამოყალიბებული არ არის; მასალა გაანალიზებულია ნაწილობრივ; გამოყენებული მეთოდები ნაწილობრივ უზრუნველყოფს კონკრეტული შედეგების მიღებას; შედეგების განსჯა მოითხოვს გაუმჯობესებას; დასკვნები წარმოდგენილია მცირე შეცდომებით;

3 ქულა - გაცემული პასუხის მიზნები და მოსალოდნელი პრაქტიკული ღირებულება ნაწილობრივ ფორმულირებულია, თუმცა ბოლომდე ჩამოყალიბებული არ არის; მასალა სათანადო დონეზე გაანალიზებული არ არის; გამოყენებული მეთოდები ვერ უზრუნველყოფს კონკრეტული შედეგების მიღებას; შედეგების განსჯა მოითხოვს მნიშვნელოვან სრულყოფას; გაკეთებული დასკვნები წარმოდგენილია შეცდომებით;

2 ქულა - საკითხის აქტუალობა, მიზნები და მოსალოდნელი პრაქტიკული ღირებულება ზედაპირულია და არაარგუმენტირებულად ჩამოყალიბებულია, არის შემთხვევითი; მეთოდები შერჩეულია არათანმიმდევრულად, ვლინდება შეუსაბამობა თემის მიზნებსა და ამოცანებს და შერჩეულ მეთოდოლოგიას შორის. თემის მოსალოდნელი შედეგიც ნაკლებად არგუმენტირებულია;

1 ქულა - საკითხის აქტუალობა, მიზნები და მოსალოდნელი პრაქტიკული ღირებულება მეტწილად ჩამოყალიბებული არ არის, და, ძირითადად, მოიცავს სხვა საკითხებს; მეთოდები შერჩეულია არაკვალიფიციურად; კონკრეტული მეთოდი არ აგროვებს ისეთ ინფორმაციას, რომელიც თემის მიზნებსა და ამოცანებთან არის შესაბამისობაში. თემის მოსალოდნელი შედეგები ზედაპირულად და არაარგუმენტირებულად არის ჩამოყალიბებული; დასკვნები არაადეკვატურია;

0 ქულა - საკითხის აქტუალობა, მიზნები და მოსალოდნელი პრაქტიკული ღირებულება არ არის ჩამოყალიბებული, არ შეესაბამება თემატიკას; არ შეესაბამება სამუშაოს მოთხოვნებს; მეთოდები არ შეესაბამება კვლევითი პროექტის მიზნებსა და ამოცანებს და შესაბამისად არ უზრუნველყოფს შედეგების მიღებას; შედეგები ჩამოყალიბებულია არაკვალიფიციურად, ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე; დასკვნები საერთოდ არ არის წარმოდგენილი. შეიძლება იყოს უგულებელყოფილი აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპები.

პირველი პრაქტიკული დავალება ფასდება 8 (რვა) ქულით და მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

8 ქულა - პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო შეცდომების გარეშე და ხარისხიანად;

7 ქულა - პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო მეტწილად კარგად თუმცა მცირე ცდომილებებით;

		<p>6 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო დამაკმაყოფილებლად, დაშვებული იყო მცირე შეცდომები;</p> <p>5 ქულა – პრაქტიკული დავალება ნაწილობრივ შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო შეცდომები;</p> <p>4 ქულა – პრაქტიკული დავალება მეტწილად შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო ბევრი შეცდომა;</p> <p>3 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ცუდად, დაშვებული იყო ძალიან ბევრი შეცდომა;</p> <p>2 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ძალიან ცუდად, თითქმის შეუძლებელი იყო ნაშრომის გასწორება;</p> <p>1 ქულა – პრაქტიკული დავალება თითქმის მთლიანად შეუსრულებელი იყო;</p> <p>0 ქულა – შეუსრულებელი იყო გაცდენის გამო, გამოვლინდა მოტყუებისა ან სხვისი ნაშრომის მითვისების მცდელობა.</p> <p><i>მეორე პრაქტიკული დავალება 10 ქულით და მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:</i></p> <p>10 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო შეცდომების გარეშე და ხარისხიანად;</p> <p>9 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ძალიან კარგად მცირე ცდომილებებით;</p> <p>8 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო მეტწილად კარგად ცდომილებებით;</p> <p>7 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ნაწილობრივ კარგად დიდი ცდომილებებით;</p> <p>6 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო დამაკმაყოფილებლად, ნაშრომზე მუშაობისას სტუდენტი განიცდიდა სირთულეს;</p> <p>5 ქულა – პრაქტიკული დავალება ნაწილობრივ შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო შეცდომები;</p> <p>4 ქულა – პრაქტიკული დავალება მეტწილად შეუსრულებელი იყო, დაშვებული იყო ბევრი შეცდომა;</p> <p>3 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ცუდად, დაშვებული იყო ძალიან ბევრი შეცდომა;</p> <p>2 ქულა – პრაქტიკული დავალება შესრულებული იყო ძალიან ცუდად, თითქმის შეუძლებელი იყო ნაშრომის გასწორება;</p> <p>1 ქულა – პრაქტიკული დავალება თითქმის მთლიანად შეუსრულებელი იყო;</p> <p>0 ქულა – შეუსრულებელი იყო გაცდენის გამო, გამოვლინდა მოტყუებისა ან სხვისი ნაშრომის მითვისების მცდელობა.</p>
12	ლიტერატურა და სხვა რესურსები	<p>სავალდებულო ლიტერატურა</p> <ul style="list-style-type: none"> • თ. გამყრელიძე, ზ. კიკნაძე, ი. შადური, ნ. შენგელაია, 2008. თეორიული ენათმეცნიერების კურსი, თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა; • ი. ლობჯანიძე, 2021. ქართული ენის მორფოსინტაქსური ანოტირებისა და სასრული პოზიციის მორფოლოგიური ანალიზის პრინციპები, პრინტჯეო; <p>დამატებითი ლიტერატურა:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bower, C., Linguistic Fieldwork: A Practical Guide, Macmillan, 2012; • Vaux, B., Cooper, J., Tucker, E., Linguistic Field Methods, Wipf & Stock Publishers, 2012; • ლაიფციგის გლოსირების წესები, 2019, http://irinalobzhanidze.com/assets/data/Leipzig%20Glossing%20Rules.pdf • Kåre Sjölander and Jonas Beskow, WAVESURFER – an open source speech tool, Yuan, B., Huang, T., & Tang, X. (Eds.), Proceedings of ICSLP 2000, 6th Int.

Conference on Spoken Language Processing, გვ. 464-467;

- Vincent B.Y. Ooi, Computer Corpus Lexicography, Edinburgh, 1998;
- Michael Stubbs, Notes on the History of Corpus Linguistics and Empirical Semantics, M.Nenonen & S.Niemieds, 2007 *Collocations and Idioms*. Joensuu: Joensuun Yliopisto, გვ. 317-329

სტანდარტები

TEI Consortium, e. 2019, 07 16. *TEI P5: Guidelines for Electronic Text Encoding and Interchange*. <https://tei-c.org/guidelines/p5/>.

Erjavec, T., 2021. MULTEXT-East Morphosyntactic Specifications, <http://nl.ijs.si/ME/V6/msd/html/msd-ka.html>

ინტერნეტ-რესურსები

- <http://www.sil.org/computing/ipahelp/index.htm>;
- http://www.fon.hum.uva.nl/praat/download_win.html;
- <http://neon.niederlandistik.fu-berlin.de/textstat/>;
- <http://www.transliteration.com/transliteration/en/georgian/national/>
- <http://www.antlab.sci.waseda.ac.jp/software.html>;
- <https://software.sil.org/toolbox/> ;
- <http://www.ductape.net/~eppie/tree/>;
- <http://hotpot.uvic.ca/>

დამატებითი ინტერნეტ-რესურსები:

- ქართული ენის ეროვნული კორპუსი, <http://gnc.gov.ge/gnc/page>
- ქართული ენის კორპუსი, <http://corpora.iliauni.edu.ge/>
- "საქართველოს ლინგვისტური პორტრეტი" ქართველური დიალექტების ელექტრონული კორპუსი, <http://www.corpora.co/>
- ტიტუსი – ინდოგერმანული ტექსტებისა და ენობრივი მონაცემების თეზაურუსი იხ. <http://titus.uni-frankfurt.de/texte/etca/cauc/megr/kajaia/kajai.htm>
- არმაზი: კავკასიური ენები და კულტურები: ელექტრონული დოკუმენტაცია, იხ. <http://armazi.uni-frankfurt.de/sinai/2kor.htm>
- საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ელექტრონული რესურსების ბაზა, იხ. <http://www.nplg.gov.ge/dlibrary/coll/>

დამხმარე რესურსები:

- რიდერი:
<https://sites.google.com/a/iliauni.edu.ge/lo/%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%95%E1%83%94%E1%83%9A%E1%83%94-%E1%83%94%E1%83%9C%E1%83%90%E1%83%97%E1%83%9B%E1%83%94%E1%83%AA%E1%83%9C%E1%83%98%E1%83%94%E1%83%A0%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%90-%E1%83%93%E1%83%90-%E1%83%94%E1%83%9C%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%99%E1%83%9D%E1%83%9B%E1%83%9E%E1%83%98%E1%83%A3%E1%83%A2%E1%83%94%E1%83%A0%E1%83%A3%E1%83%9A%E1%83%98-%E1%83%93%E1%83%90%E1%83%9B%E1%83%A3%E1%83%A8%E1%83%90%E1%83%95%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%90?authuser=2&pli=1> ;
- პროექტორი;
- კომპიუტერული კლასი ჩართული ინტერნეტით;
- ამობეჭდილი მასალა;

		<ul style="list-style-type: none"> e-learning-ს ვირტუალურ გარემოში შექმნილი მასალა და სავარჯიშოები, რომელიც ხელმისაწვდომი იქნება https://elearning.iliauni.edu.ge/პორტალზე.
13	თემატიკა კვირების მიხედვით	იხ. დანართი

დანართი (სასწავლო კურსის შინაარსი)

<i>Nº</i>	<i>სემინარების თემატიკა</i>	<i>სასწავლო მასალა</i>
1.	<p>კურსის მიზნების, შინაარსის (ლექცია-სემინარების ზუსტი თემატიკა თარიღების მითითებით), ფორმატის, შეფასების კომპონენტების, სავალდებულო ლიტერატურის პრეზენტაცია. პროექტზე მომუშავე ჯგუფების დაკომპლექტება (საჭიროების შემთხვევაში).</p> <p>შესავალი სავლე ენათმეცნიერებაში</p> <p>თეორიული მასალა: სავლე ენათმეცნიერება და სავლე პირობებში მუშაობა; ტერმინი „ინფორმანტი“; სავლე მუშაობა და არსებული თეორიული საფუძველი; სავლე მუშაობა და იდენტობა</p> <p>პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა ა) IPA help-ის საინსტალაციო და საიტის მისამართი: http://www.sil.org/computing/ipahelp/index.htm; ბ) დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული საკითხების საფუძველზე; გ) moodle-ის პორტალზე ატვირთული სამუშაო მასალა</p>	Bowern, C., გვ. 1-14; IPA help
2.	<p>გავლილი მასალის გამეორება</p> <p>ტექნოლოგიური უზრუნველყოფა და სავლე ენათმეცნიერება</p> <p>თეორიული მასალა: რისთვის გვჭირდება ჩანაწერების შექმნა? ჩამწერი მოწყობილობების შერჩევის პრინციპი; კომპიუტერული უზრუნველყოფა; საწერი საშუალებები; ჩაწერის თანმიმდევრობა</p> <p>პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა ა) Praat-ის საინსტალაციო და საიტის მისამართი: http://www.fon.hum.uva.nl/praat/download_win.html; ბ) დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული საკითხების საფუძველზე; გ) moodle-ის პორტალზე ატვირთული სამუშაო მასალა</p>	Bowern, C., გვ. 16-32; Praat
3.	<p>გავლილი მასალის გამეორება</p> <p>ენობრივი მონაცემების დამუშავება</p> <p>თეორიული მასალა: პირველადი ჩანაწერების პრინციპი; ფონემური შემადგენლობა; ტრანსკრიბირების პრინციპი (სხვაობა ტრანსლიტერაციასა და ტრანსკრიფციას შორის); შესაძლო შეცდომების ანალიზი; მონაცემების ორგანიზება</p> <p>პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა ა) ქართული ტრანსლიტერაციის სისტემა და შესაბამისი ინტერნეტ-რესურსი http://www.transliteration.com/transliteration/en/georgian/national/; ბ) დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული საკითხების საფუძველზე; გ) moodle-ის პორტალზე ატვირთული სამუშაო მასალა</p>	Bowern, C., გვ. 34-44; ტრანსლიტერაცია
4.	<p>გავლილი მასალის გამეორება</p> <p>მონაცემთა ორგანიზება და არქივაცია</p> <p>თეორიული მასალა: ჩანაწერის შექმნამდე; ჩანაწერის შექმნის შემდეგ; მონაცემების დამუშავება კომპიუტერული უზრუნველყოფის გამოყენებით; მეტა-მონაცემები; სავლე მონაცემების დამუშავება; არქივაცია</p> <p>პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა ა) მონაცემთა ელემენტარული ბაზის შექმნის პროგრამა Toolbox</p>	Bowern, C., გვ. 47-62; Toolbox

№	სემინარების თემატიკა	სასწავლო მასალა
	http://www.sil.org/computing/toolbox/; ბ) დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული საკითხების საფუძველზე; გ) moodle-ის პორტალზე ატვირთული სამუშაო მასალა	
5.	გავლილი მასალის გამეორება ფონეტიკა და ფონოლოგია თეორიული მასალა: ტრანსკრიბირების პრინციპი; საკვლევი საკითხის თანმიმდევრობა; ფონეტიკური კვლევა; ფონოლოგიური კვლევა; სეგმენტირების პრინციპი პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა ა) ჩანაწერი, რომლის საფუძველზე მოხდება მზადება კოლოკვიუმისთვის	გამყრელიძე, თ., გვ. 59-112 Bowern, C., გვ. 63-71
6.	პირველი შუალედური შეფასება	
7.	გავლილი მასალის გამეორება მორფოლოგიისა და სინტაქსის საწყისები თეორიული მასალა: წინადადებების საზღვრების დადგენა; მონაცემთა შეგროვების ტიპი; შესაძლო პრობლემები პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა ა) ლაიფციგის გლოსირების წესი http://www.eva.mpg.de/lingua/resources/glossing-rules.php ; ბ) დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული საკითხების საფუძველზე; გ) moodle-ის პორტალზე ატვირთული სამუშაო მასალა	გამყრელიძე, თ., გვ. 233-247 Bowern, C., გვ. 73-91; ლაიფციგის გლოსირების წესები; Toolbox
8.	გავლილი მასალის გამეორება მორფოლოგიისა და სინტაქსის საწყისები თეორიული მასალა: პარადიგმების საზღვრების დადგენა; წარმოებითი მოდელები; ქართული ენის მორფოლოგიის ზოგიერთი საკითხი; ქართული ენის სინტაქსის ზოგიერთი საკითხი; ძირითადი პრობლემები პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა ა) Syntax Tree Editor საინსტალაციო http://www.ductape.net/~eppie/tree/ დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული საკითხების საფუძველზე; გ) moodle-ის პორტალზე ატვირთული სამუშაო მასალა	გამყრელიძე, თ., გვ. 181-189; ლობჯანიძე, ი., გვ. 15-20; Bowern, C., გვ. 93-105; Syntax Tree Editor
9.	გავლილი მასალის გამეორება ლექსიკური და სემანტიკური მონაცემები თეორიული მასალა: ლექსიკონის შედგენის პრინციპისათვის; ლექსიკოლოგიის კავშირი ლექსიკოგრაფიასთან; ლექსიკური შემადგენლობის განსაზღვრა პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა ა) AntConc 3.2.1-ის საინსტალაციო და საიტის მისამართი: http://www.antlab.sci.waseda.ac.jp/software.html ; ბ) დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული პროგრამის საშუალებით; გ) moodle-ის პორტალზე ატვირთული სამუშაო მასალა	გამყრელიძე, თ., გვ. 335-347 Bowern, C., გვ. 107-114; AntConc
10.	გავლილი მასალის გამეორება დისკურსი და პრაგმატიკა თეორიული მასალა: ტექსტთან მუშაობა; მასალის დამუშავება; დისკურსული მონაცემები; კვლევა დისკურსისა და პრაგმატიკის მიმართულებით პრაქტიკული მასალა: დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული პროგრამის საშუალებით	გამყრელიძე, თ., გვ. 434-448 Bowern, C., გვ. 115-124; AntConc
11.	მეორე შუალედური შეფასება	
12.	შუალედური შეფასების შედეგები საველე მუშაობის შედეგი თეორიული მასალა: ზოგადი საკითხები; ენის სწავლებაზე	ლობჯანიძე, ი., გვ. 89-126 Bowern, C., გვ. 193-

№	სემინარების თემატიკა	სასწავლო მასალა
	<p>ორიენტირებული გრამატიკის შედგენა; ქართული ენის გრამატიკის ელექტრონული სისტემა და არსებული ქართულენოვანი პროექტები: ქართული ენის კორპუსები</p> <p>პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა ა) დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული პროექტების საშუალებით; ბ) ზემოხსენებული პროექტების ინტერნეტ-მისამართები; გ) moodle-ის პორტალზე ატვირთული სამუშაო მასალა</p>	<p>198; Vaux, B., გვ. 244-246</p>
13.	<p>გავლილი მასალის გამეორება</p> <p>საველე მუშაობის შედეგები</p> <p>თეორიული მასალა: გრამატიკის მონახაზი; ვებ-მასალა; ლექსიკონები და სიტყვათა სიები; ენობრივი მასალის გაცოცხლება</p> <p>პრაქტიკული მასალა: დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული თემატიკის ფარგლებში</p>	<p>გამყრელიძე, თ., გვ. 190-206 Bowern, C., გვ. 200-209; Vaux, B., გვ. 284-287</p>
14.	<p>გავლილი მასალის გამეორება შესრულებული დავალების საფუძველზე</p> <p>თეორიული მასალა: განხილული იქნება სასწავლო პროგრამა Hot Potatoes, რომლის საშუალებით სტუდენტები შეძლებენ ონ-ლაინ რეჟიმში განსათავსებელი ენობრივი სავარჯიშოების შექმნას და ინტერნეტში განთავსებას. ყურადღება გამახვილდება ორ კომპონენტზე: JCloze და JMatch</p> <p>პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა სტუდენტებს გადაეცემა ა) Hot Potatoes-ის საინსტალაციო მისამართი: http://www.ductape.net/~eppie/tree/; ბ) დავალება, რომელიც შესრულდება ზემოხსენებული პროგრამის საშუალებით; გ) moodle-ის პორტალზე ატვირთული სამუშაო მასალა</p>	Hot Potatoes
15.	<p>გავლილი მასალის გამეორება შესრულებული დავალების საფუძველზე</p> <p>თეორიული მასალა: განხილული იქნება სასწავლო პროგრამა Hot Potatoes, რომლის საშუალებით სტუდენტები შეძლებენ ონ-ლაინ რეჟიმში განსათავსებელი ენობრივი სავარჯიშოების შექმნას და ინტერნეტში განთავსებას. ყურადღება გამახვილდება ორ კომპონენტზე: JQuiz და JCross</p> <p>პრაქტიკული მასალა: სტუდენტებს გადაეცემა სტუდენტებს გადაეცემა საგამოცდო საკითხები</p>	Hot Potatoes
16.	დასკვნითი გამოცდა	